

Länsstyrelsen
Västerbotten

Förslag till Beslut

1 (20)

Datum 2024-06-13
Diarienummer 8353-2023

Dossiernummer
2402449

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Njåemeleåjvie naturreservat i Storumans kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet Njåemeleåjvie beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Enligt 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård, bilaga 2.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från kungörelsedatum även om beslutet överklagas.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Fakta om naturreservatet

Namn	Njåemeleåjvie
Dossiernummer	2402449
NVR-id	2061442
Kommun	Storumans kommun
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	14 km NV om Storuman
Mittkoordinat	585424, 7224608 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	33h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Sveaskog AB
Fastigheter	Storumanskogen 1:1
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal	120 hektar
Areal skogsmark	110,3 hektar
- varav nedan fjällnära gränsen	110,3 hektar
- varav ovan fjällnära gränsen	0 hektar
Areal produktiv skog	102,7 hektar
Areal öppen våtmark	6,1 hektar
Areal övrig öppen mark	3,5 hektar
Areal vatten	0 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer i form av områdets starkt urskogsartade höglägesgranskogar, vattendrag och våtmarker. Områdets helhetsvärden med dess förhållandevis opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. För de delar av reservatet som är präglad av naturliga störningar som brand, historisk markanvändning i form av hävd eller är påverkat av skogsbruk, dikning, muddring, flottledsrensning eller främmade arter så ska syftet även kunna nås genom att:

- återställa struktur och hydrologi i vattendrag, våtmarker och skog
- ta bort för området främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Skälen för beslutet

Njåemeleåjvie naturreservat är ett område med höga bevarandevärden kopplat till dess naturvärden och även dess värden för friluftslivet.

De höga naturvärdena på berget Njåemeleåjvie är kopplade till de starkt urskogsartade höglägesgranskogar som innehåller rikligt med naturskogsstrukturer. Området som helhet har mycket höga naturvärden i form av orördhet, riklig förekomst av grov död ved och av flerhundraåriga grova granar med riklig påväxt av garnlav. I området förekommer ett stort antal naturskogslevande indikatorarter och rödlistade arter som ostticka och liten sotlav. Skogen i reservatet har generellt en låg påverkansgrad. Ett delområde har dock något större påverkan av äldre plockhuggning. Flera mindre myrar finns inom reservatet och majoriteten är påverkade av dikning. Diken förekommer även till viss del i skogbevuxen myr.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

I området finns viktiga livsmiljöer för många skyddsvärda arter som är beroende av naturskogar och andra värdefulla naturmiljöer och som har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap. Sådana områden blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga naturlandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden.

Reservatet erbjuder höga upplevelsevärden och goda möjligheter att uppleva och nyttja orörd natur genom vandring, bärplockning, svampplockning och annat.

Områdets våtmarker och vattenmiljöer är till delar hydrologiskt och fysiskt påverkade. Därför kan ett bevarande och en utveckling av områdets naturvärden gynnas av naturvårdande skötsel. Att området ska kunna vara en tillgång för friluftslivet främjas av att skötselåtgärder också kan genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

De höga naturvärden som dokumenterats i området kräver ett omfattande och långsiktigt skydd. Genom reservatsbeslutet undanröjs hot från exploatering och andra åtgärder och förutsättningarna för att bevara och, genom skötselåtgärder, utveckla naturreservatets naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. Genom beslutet bevaras också möjligheten att uppleva ett förhållandevis opåverkat naturlandskap.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. uppföra stängsel, staket eller hägnad,
3. anlägga väg, parkeringsplats, led, spång, bro eller brygga,
4. anlägga ledning eller rör,
5. bedriva täkt, gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dämma, rensa, utfylla, reglera eller bedriva annan verksamhet som skadar eller förändrar mark och block eller förändrar bottentopografi, vattenflöden eller dräneringsförhållanden,

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

6. tippa, dumpa eller anordna upplag,
7. framföra motordrivnet fordon i terräng, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
8. avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
9. inplantera för området främmande arter,
10. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, växtnäringsämnen, jordförbättringsmedel eller kalk,

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka) i samband med jakt eller i samband med organiserad friluftslivsverksamhet,
12. utföra restaureringsåtgärder i vattenmiljön, såsom iläggning av sten och borttagande av vandringshinder.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela naturreservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats, stuga, koja, vindskydd, eldstad, led, spång eller bro,
4. skötselåtgärder för bevarande och synliggörande av för friluftslivet intressanta besöksmål, inklusive forn- och kulturlämningar, genom plantryckning samt röjning och fällning av buskar och träd,
5. skötselåtgärder i skog för hydrologisk återställning genom röjning av buskar och träd samt dämning och igenläggning av diken,
6. skötselåtgärder i våtmarker genom röjning av buskar och träd, dämning och igenläggning av diken, slätter, bete eller annan markstörning,

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

7. fysisk och hydrologisk återställning i sjöar och vattendrag genom att ta bort vandringshinder, återföra upprepade block och sten, öppna avstängda sidofårar, etablera lekområden för fisk, återställa igenslammade bottnar eller tillföra död ved,
8. borttagande av för området främmande arter, exempelvis contortatall,
9. skötselåtgärder för att begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Fällda träd ska i första hand lämnas i naturreservatet, men fällda färskt angripna träd kan i undantagsfall transporteras ut om områdets prioriterade bevarandevärden påtagligt hotas,
10. undersökning och dokumentation av djur, växter och andra organismer samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, såväl stående som liggande. Undantag gäller för att ta torra, döda kvistar för att använda till lågereld,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon i terräng med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. insamla eller gräva upp växter, inklusive mossor och alger, samt lavar och svampar. Undantag gäller för att plocka bär, matsvamp och icke fridlysta blommor,
6. insamla ryggradslösa djur,

Det är utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

7. sätta upp skylt, plakat, affisch, inskrift eller därmed jämförbar anordning för reklam, information eller liknande ändamål, annat än tillfälligt (högst en vecka).

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut, samt de nödvändiga transporter som krävs för åtgärderna,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437) eller framföra motordrivet fordon vid renskötsel i enlighet med gällande terrängkörningslagstiftning,
- c) normalt underhåll av väg och vägområde. Träd som fallit eller hotar att falla över väg eller vägområde får fällas men ska lämnas i naturreservatet,
- d) uppförande av sittplats och bänk, grillplats, vindskydd, skoterbro, brygga eller liknande anläggning som ersättning för befintlig anläggning. Den nya anläggningen ska ha motsvarande funktion, användningssätt, storlek och läge som den borttagna anläggningen. Åtgärden ska ske i samråd med Länsstyrelsen,
- e) slyröjning, kvistning och kapning av liggande träd för underhåll av befintliga stigar och skoterleder,
- f) uppförande av jakttorn,
- g) kvistning eller röjning av sly för upprätthållande av sikt- eller skjutgator vid jaktpass,
- h) uttransport av fälld älg, björn, hjort eller vildsvin med stöd av 1 § terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador,
- i) insamling av enstaka exemplar av arter för exempelvis artbestämning och dokumentation. För att genomföra vetenskapliga undersökningar eller bedriva miljöövervakning som innebär någon form av markering, fällfångst eller andra åtgärder som kan innebära påverkan på naturmiljön krävs Länsstyrelsens tillstånd från föreskrifterna.

Ärendets beredning

Njåemeleåjvie naturvärdesinventerades av Länsstyrelsen i inventeringen av Skyddsvärda statliga skogar och urskogsartade skogar (SNUS) 2003-2004 och konstaterades då ha mycket höga naturvärden. Till följd av SNUS-inventeringen avsattes stora delar av Njåemeleåjvie av Sveaskog som ett större hänsynsområde.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

2023 tecknades en överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Sveaskog om långsiktigt skydd av skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog. Överenskommelsen omfattade i Västerbottens län 39 områden omfattande ca 12 400 hektar produktiv skogsmark, däribland Njåemeleåjvie.

Denna överenskommelse var ett led i genomförandet av ett regeringsuppdrag till Naturvårdsverket om att skydda värdefulla statliga skogar ovan och i nära anslutning till gränsen för fjällnära skog. Uppdraget hade sin grund i proposition 2021/22:58, Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvården i skogen med frivillighet som grund vilken baseras på Skogsutredningen 2020. Skogsutredningen sammanställde bland annat den inventering av värdefulla fjällnaturskogar på statens innehav som genomfördes av länsstyrelserna fram till 2020. Efter inventeringen redovisades de värdefulla fjällnaturskogarna till Skogsutredningen som föreslog att staten bör vara en föregångare och att de statliga skogarna därmed skulle få ett formellt skydd.

Överenskommelsen avsåg huvudsakligen naturskogarna enligt Skogsutredningens betänkande. I samråd mellan Naturvårdsverket, Sveaskog och berörda länsstyrelser har områdena setts över, detaljavgränsats och i vissa fall fått justerade och mer ändamålsenliga gränser i förhållande till befintligt skydd och angränsande skyddsvärda skogar.

Naturrestatet ligger inom Vapstens samebys renbetesmarker¹. Inför remiss har Vapstens-, Grans-, Ubmeje tjeälldie- och Rans sameby samt Sametinget, Svenska Samernas Riksförbund och Landsförbundet Svenska Samer beretts möjlighet till konsultation i enlighet med 2 § lag (2022:66) om konsultation i frågor som rör det samiska folket. Länsstyrelsen har därefter i september 2023 genomfört konsultation med Vapstens sameby, Grans sameby, Sametinget och Landsförbundet Svenska Samer.

Länsstyrelsen har också under hösten 2023 fört dialog med Storumans och Sorsele kommun. Sorsele kommun (Suorsán tjeälldie) /Storumans kommun (Luspie) är sedan 2010 förvaltningsområde för det samiska språket^{2,3}.

¹ Sametinget. IRENMARK. Rennäringens markanvändningsdata. www.sametinget.se.

² 6 § Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

³ Sorsele kommun 2001. Mål och riktlinjer i arbetet som samisk förvaltningskommun. Fastställd av kommunfullmäktige 2021-02-22.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Yttranden från remissinstanser och länsstyrelsens beaktande av inkomna synpunkter

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter för yttrande och samråd. Följande remissinstanser har yttrat sig:

Storumans kommun avstyrker reservatsförslaget. De ser inga motstridiga intressen i översiktsplanen men är kritiska till den höga andelen naturreservat i kommunen, att fler reservat bildas när förvaltningsanslagen minskar, och att ett naturreservat skulle kunna begränsa eventuella framtida behov av infrastruktur, energiproduktion eller ekonomisk utveckling.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen arbetar utifrån de nationella miljömålen samt de åtaganden som Sverige skrivit under på EU-nivå (EUs *biodiversitetsstrategi*) och FN-nivå (*Konventionen om biologisk mångfald*) som rör biologisk mångfald och långsiktigt fungerande ekosystem. Formellt skydd är ett av flera viktiga instrument för att nå målen. Sverige är fortfarande långt ifrån de bevarandenivåer som krävs för att uppnå nationellt och internationellt uppsatta mål, även i Storumans kommun. Länsstyrelsen arbetar strategiskt för att naturreservat ska bildas på de platser där de gör som allra störst nytta för bevarandet av biologisk mångfald.

Västerbottens ornitologiska förening (VOF) är positiva till att Njåemeleåjvie skyddas som naturreservat.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) anser att undersökning och kartläggning av malmpotentiella områden samt inventering av mineralfyndigheter ska undantas från föreskrifterna när sådan verksamhet utförs av en statlig myndighet. SGU framför att vissa typer av undersökningsarbeten ger obefintlig eller försumbar skada på mark och omgivning.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har efter remisstiden varit i kontakt med SGU. Länsstyrelsen och SGU delar uppfattningen att det finns undersökningar som kan genomföras utan att bryta mot naturreservatsföreskrifterna eller påverka syftet med naturreservatet medan mer fördjupade undersökningar kan innebära en påverkan på mark, vegetation och arter. Länsstyrelsen anser att det inte är lämpligt med generella undantag från föreskrifterna när vilka åtgärder samt omfattningen av eventuella åtgärder inte är kända i förväg men kan, med stöd av 7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken, medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och är förenligt med föreskriftens syfte.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Skogsstyrelsen är positiva till att naturreservatet bildas och har inga övriga synpunkter.

Sametinget skriver i sitt yttrande att det är viktigt att det samiska kulturlandskapet och historia synliggörs samt att föreskrifterna för naturreservatet inte hindrar samisk markanvändning. Sametinget noterar att samråd ska genomföras med samebyn inför skötselåtgärder som kan medföra påverkan på renskötseln.

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med rennäringslagen är undantaget från föreskrifterna (undantag b), och Länsstyrelsen bedömer att beslutet om naturreservat inte begränsar övrig samisk traditionell markanvändning. Länsstyrelsen samråder alltid med berörd sameby inför åtgärder som kan komma att påverka renskötseln.

Landsförbundet Svenska Samer (LSS) har i sitt yttrande ställt sig positiva till inrättande av naturreservat. Hänsyn ska tas till renskötselns markanvändning. LSS anser att det är viktigt att det inte stimuleras till nya aktiviteter som bland annat turism i områden med etablerad samisk markanvändning.

Länsstyrelsens kommentar: Renskötsel i enlighet med gällande lagstiftning är undantaget från naturreservatets föreskrifter (undantag b). Naturreservatet kommer kunna besökas inom ramen för allemansrätten på samma sätt som innan beslutet om naturreservat.

Svenska Samernas Riksförbund (SSR) lämnar övergripande synpunkter på förslaget och hänvisar till berörd sameby för områdesspecifika synpunkter. SSR anser att det är viktigt att naturreservaten inte orsakar olägenhet för renskötseln i länet. Inskränkningar i renskötselrätten ska ske i samförstånd med rättighetshavarna, samebyarna. Som exempel på åtgärder som kan påverka renskötseln anges bränningar och stängsling.

Länsstyrelsens kommentar: Länsstyrelsen har i september 2023 genomfört konsultation med Vapstens sameby. Samebyn har också fått remissförslaget. Inför skötselåtgärder ingår alltid samråd med samebyn vid planering av genomförandet.

Översiktlig beskrivning av reservatet

Njåemeleåjvie naturreservat ligger ca 1,4 mil nordväst om Storuman. Naturreservatet utgörs av ett mindre berg med grannaturskog, strax öster om det väldiga naturskogsområdet Kaskeluoktliden (Gaskeloektentjuvvelge).

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Reservatet har mycket höga naturvärden knutna till det genuina urskogsartade skogstillståndet i den höjdpräglade granskogen med riklig förekomst av flerhundraåriga granar med garnlav samt lågor och stående döda träd av ofta imponerande grovlek. Höjdläget har gett kortväxta ofta toppbrutna granar och på topparna ett ökat inslag av björk. Den västra sluttningen mot Vallträsk är påverkad av äldre tiders skogsbruk genom plockhuggning. Det finns även en mindre myr vid norra gränsen av området som påverkats av dikning. Reservatet hyser flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar.

Naturreseptatet kan besökas året runt för t.ex vandring, fågelskådning, svamp- och bärplockning samt skidåkning. Området är lättillgängligt med en skogsbilväg som följer reservatets västra gräns.

Reservatet ligger inom Vapsten samebys renbetesmarker.

Länsstyrelsens motivering och bedömning

Motiv till skyddets utformning

Njäemeleåjvie är en mycket värdefull naturmiljö som hyser en mångfald av arter som är knutna till dessa miljöer. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. Området har också höga värden för friluftslivet. För att områdets värden ska bestå behöver området därför långsiktigt skyddas från skogsbruk och annan exploatering, verksamhet eller påverkan som innebär att områdets naturvärden skulle skadas, som försvårar för allmänhetens tillträde till området eller som kan påverka områdets relativt opåverkade karaktär på ett sådant sätt som strider mot syftet med reservatet.

Området som helhet är mycket lite påverkat av skogsbruk och skötselriktningen är därför huvudsakligen fri utveckling. I delar är våtmarker och vattendrag hydrologiskt påverkade. Ett bevarande och en utveckling av områdets höga naturvärden förutsätter därför att skötselåtgärder kan genomföras för att gynna dessa bevarandevärden på kort och lång sikt. Därför möjliggörs naturvårdande skötsel såsom hydrologisk återställning. Att området även ska kunna vara en tillgång för friluftslivet förutsätter också att skötselåtgärder kan genomföras för att underlätta för besökare och för att förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Naturreseptatet omfattar Sveaskogs marker och är i första hand avgränsat med utgångspunkt i reservatets huvudsyfte om bevarande av området naturskogar, vilket i sin tur utgår ifrån regeringsuppdraget att skydda värdefulla statliga skogar. Även lantmäteri- och skötseltekniska aspekter har beaktats i avgränsningen.

Det krävs ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevara och utveckla naturreseptatets värdefulla natur- och friluftsmiljöer. Länsstyrelsen bedömer att naturreseptat är den lämpligaste skyddsformen för områden som Njåemeleåjvie med sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har därför bedömt att området, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken) samt området värde för friluftslivet, bör förklaras som naturreseptat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Skyddet av Njåemeleåjvie har hög prioritet inom Länsstyrelsens uppdrag att skydda värdefull natur och bevarandet av naturreseptatet Njåemeleåjvie ligger i linje med nationella och regionala strategier och planer för skydd och skötsel av värdefull natur:

- Området har en stor mängd nyckelelement och naturvårdsarter och förhållandevis liten påverkan av modernt skogsbruk. De höga naturvärdena på beståndsnivå gör området högt prioriterat för skydd⁴.
- Området ligger i ett landskap med hög koncentration av skyddade områden och skogar med dokumenterat höga naturvärden. Därmed blir förutsättningarna bättre för att långsiktigt bevara och utveckla områdets utpekade värden och för att bevara, stärka och utveckla en grön infrastruktur på landskapsnivå⁵. En grön infrastruktur är ett ekologiskt funktionellt nätverk av livsmiljöer, strukturer och naturområden för bevarande av biologisk mångfald i hela landskapet.

⁴ Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. 2018. *Nationell strategi för formellt skydd av skog*. Rapport 6762.

⁵ Länsstyrelsen Västerbotten. 2019. *Handlingsplan för grön infrastruktur i Västerbottens län*.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Förenlighet med miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Bevarandet av biologisk mångfald och arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen är en hörnsten i det nationella miljöarbetet och naturreservat är en av de skyddsformer som utgör basen i det formella skyddet av värdefulla naturområden och biologisk mångfald.

Reservatsbeslutet omfattar 110,3 hektar skog (varav 102,7 ha är produktiv skog) och 6,1 hektar våtmark som med dess arter, strukturer och processer som i första hand stärker möjligheterna att nå miljömålet Levande skogar men även miljömålen Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv.

Reservatet bidrar även till uppfyllandet av flera av Sveriges nationella friluftsmål, däribland Tillgång till natur för friluftsliv och Skyddade områden som resurs för friluftslivet, genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras och tillgängliggörs.

Förenlighet med riksintressen (3 och 4 kap. miljöbalken) och kommunala planer

Storumans kommunala översiktsplan redovisar inga riksintressen eller övriga planer för markanvändning i Njåemeleåjvie naturreservat.

Naturreservatet berörs inte av några gällande undersökningstillstånd⁶ eller utpekade riksintressen för mineralutvinning (3 kap. 7 § miljöbalken), energiproduktion (3 kap. 8 § miljöbalken) eller kända intressen för totalförsvaret (3 kap. 9 § miljöbalken).

Sammantaget så bedömer Länsstyrelsen därför utifrån reservatets omfattning att detta beslut om bildande av naturreservatet Njåemeleåjvie är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med för området gällande kommunala planer.

Effekter på ekosystemtjänster

Länsstyrelsen har gjort en bedömning av vilka effekter naturreservatsbildningen har på olika ekosystemtjänster från naturreservatet. I bedömningen ingår de ekosystemtjänster som påverkas i måttlig till hög grad, både positivt och negativt.

Beslutet har störst positiv effekt på de stödjande ekosystemtjänsterna som är kopplade till artbevarande och biologisk mångfald, men även många andra

⁶ Sveriges geologiska undersökning (SGU). Mineralrättigheter. Kartvisare.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

ekosystemtjänster påverkas positivt. Länsstyrelsen bedömer att bland annat följande ekosystemtjänster påverkas positivt av beslutet:

- **Försörjande ekosystemtjänster** som produktion av livsmedel från vilda djur och växter.
- **Reglerande ekosystemtjänster** som flödesreglering, biologisk kontroll av skadegörare och global klimatreglering (kolbindning) utförd av växter.
- **Kulturella ekosystemtjänster** som tillhandahållande av attraktiva miljöer för friluftsliv, tillhandahållande av områden för forskning samt bevarande av naturen för framtida generationer.
- **Stödjande ekosystemtjänster** som ekologiska samspel, bevarande av biologisk mångfald inklusive genpool, habitat och hotade arter, samt tillhandahållande av livsmiljöer för arter, t.ex. barnkammare och boplatser för djur och fåglar.

Beslutet har störst negativ effekt på försörjande ekosystemtjänster kopplade till skogsbruk som produktion av träråvaror, bioenergi och biobaserade kemikalieråvaror. En nationell politisk avvägning har gjorts mellan produktion av virkesråvara och bevarande av skogar med höga naturvärden vid formuleringen av tidigare etappmål för miljömålet Levande skogar.

Intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken

Vid skydd av områden ska det enligt 7 kap. 25 § miljöbalken göras en intresseavvägning där hänsyn ska tas till enskilda intressen. Utgångspunkten vid avvägning mellan enskilda och allmänna intressen är att inskränkningar som motiveras av hänsyn till naturvårdsintressen eller intressen för friluftslivet betraktas som angelägna allmänna intressen.

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatets avgränsning och föreskrifter är nödvändiga för att skydda och utveckla områdets bevarandevärden. I avsnittet Motiv till skyddets utformning ges en fördjupad motivering till detta.

Sammantaget finner Länsstyrelsen att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Konsekvensutredning för ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en bedömning om konsekvensutredning göras för ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken. Dessa föreskrifter gäller rätten att färdas och vistas, och ordningen i övrigt i området och exemplifieras i förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45) som förbud mot åtgärder som annars hade varit tillåtna enligt allemansrätten.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (SFS 2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

För föreskrifter med krav på tillstånd kan Länsstyrelsen lämna tillstånd till en åtgärd om det inte strider mot reservatets syfte. Ett tillstånd innebär att en åtgärd kan få vidtas, åtminstone i viss omfattning men att det kan finnas krav på utformning, tidsbegränsning, lokalisering mm.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Före anordnande av fasta renskötselplaner ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan om samråd.

Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också andra lagar, förordningar och föreskrifter till skydd för naturmiljön, till exempel:

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

- Fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter, exempelvis flodpärlmussla, är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Enligt 2 kap. 6 § kulturmiljölagen är det förbjudet att utan tillstånd från Länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, planering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning,
- Av 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter framgår att hundar under tiden 1 mars - 20 augusti ska hållas under sådan tillsyn att de hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året ska hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt,
- Det är förbjudet att använda blyhagel vid jakt på våtmarker och över grunda delar av öppet vatten enligt 14b § förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter,
- Reservatet omfattas av strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 13 - 18 §§ miljöbalken. Beslut om bygglov innebär inte att dispens från reglerna om strandskydd och reservatsföreskrifterna har beviljats. Inom naturreservat är det Länsstyrelsen som prövar ärenden om strandskydd.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 3. Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft. I annat fall går rätten till ersättning eller inlösen förlorad.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med Maja Östlund; handläggare områdesskydd, som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Simon Mattson; handläggare områdesskydd, Jonas Grahn; förvaltare skyddade områden, medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
<https://www.lansstyrelsen.se/dataskydd>.

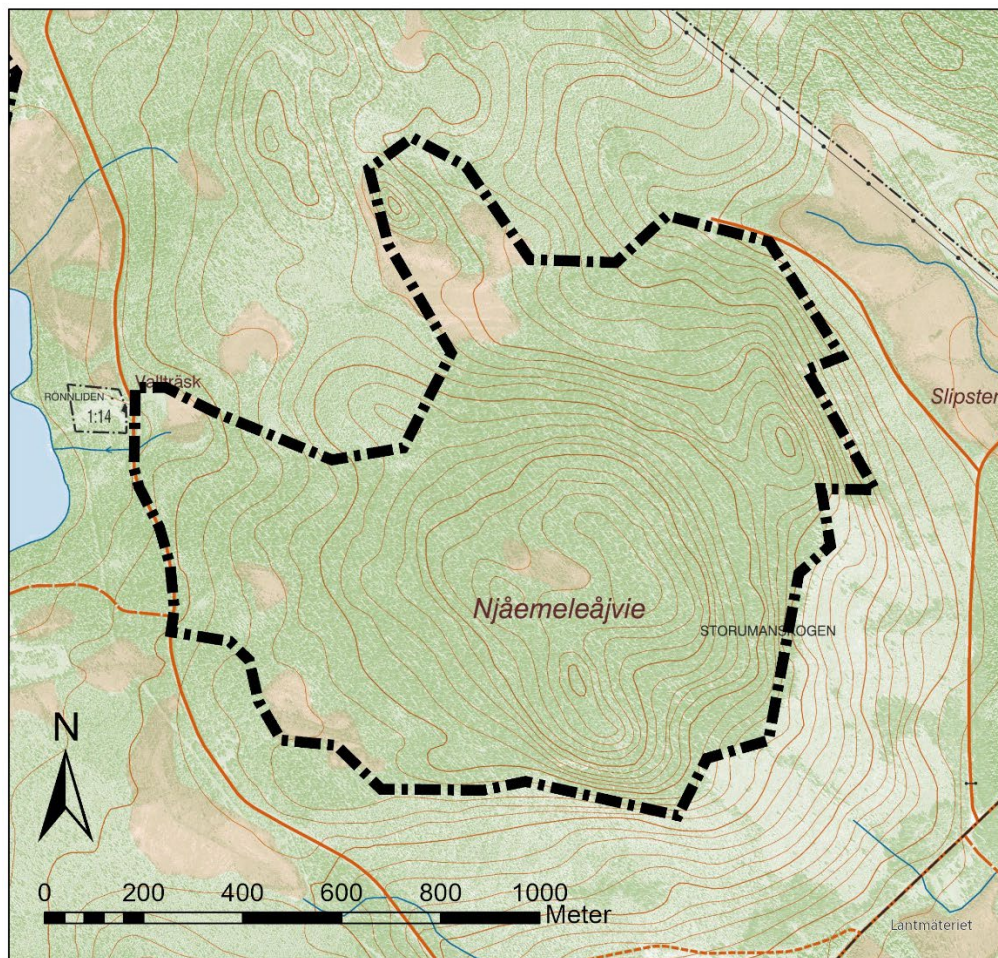
Bilagor

1. Beslutslista
2. Skötselplan inklusive bilagor
3. Överklagandehänvisning regeringen

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Bilaga 1

Naturresevat

Njåemeleåjvie

Storumans kommun
Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut med
diarienummer 8353-2023

 Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmateriet, Länsstyrelsen

Beslutskarta för Njåemeleåjvie naturresevat.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut

1 (15)

Datum

2024-06-13

Diarienummer

8353-2023

Skötselplan för Njåemeleåjvie naturreservat i Storumans kommun

Foto: Länsstyrelsen Västerbotten.

1 Syftet med naturreservatet

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer i form av områdets starkt urskogsartade höglägesgranskogar, vattendrag och våtmarker. Områdets helhetsvärden med dess förhållandevis opåverkade karaktär, ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras.

Ett syfte är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Hur syftet ska uppnås

Syftet ska uppnås genom att området tillåts utvecklas fritt genom naturliga processer. Syftet ska även kunna nås genom att:

- återställa struktur och hydrologi i vattendrag, våtmarker och skog
- ta bort för området främmande arter

Åtgärder ska också kunna genomföras för att underlätta för allmänhetens friluftsliv och förebygga slitage och påverkan på mark, växt- och djurliv.

Datum
2024-06-13Diarienummer
8353-2023

2 Fakta om naturreservatet

Namn	Njåemeleåjvie
Dossiernummer	2402449
NVR-id	2061442
Kommun	Storuman
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	14 km NV om Storuman
Mittkoordinat	585424, 7224608 (SWEREF 99 TM)
Naturgeografisk region	33h, förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1
Markägare	Sveaskog AB
Fastigheter	Storumanskogen 1:1
Förvaltare	Länsstyrelsen Västerbotten
Totalareal	120 hektar
Areal skogsmark	110,3 hektar
- varav nedan fjällnära gränsen	110,3 hektar
- varav ovan fjällnära gränsen	0 hektar
Areal produktiv skog	102,7 hektar
Areal öppen våtmark	6,1 hektar
Areal övrig öppen mark	3,5 hektar
Areal vatten	0 hektar

Arealer och definitioner av marktäckeskategorier enligt Nationella Marktäckedata (NMD).

3 Naturtypsindelning

Följande naturtyper förekommer i naturreservatet.

Naturtyp enligt NNK	Kod	Areal / Längd
Taiga	9010	104,2 ha
Taiga - Sumpskog	9006	2,1 ha
Öppna mossar och kärr	7140	6 ha
Skogbevuxen myr (91D0)	9740	2,6 ha
Lövsumpskog	9080	0,2 ha
Icke-natura skog	9900	2,9 ha
Icke-natura skog - fuktig/blöt mark	9925	1,6 ha
Icke natura-naturtyp (ex vägren, elledningsgator etc)	6960	0,3 ha
Dike/uträtat vattendrag	109	1,2 km

Tabell med naturreservatets Natura-naturtyper enligt Natura-naturtypskartan (NNK), kartering enligt Naturvårdsverket.

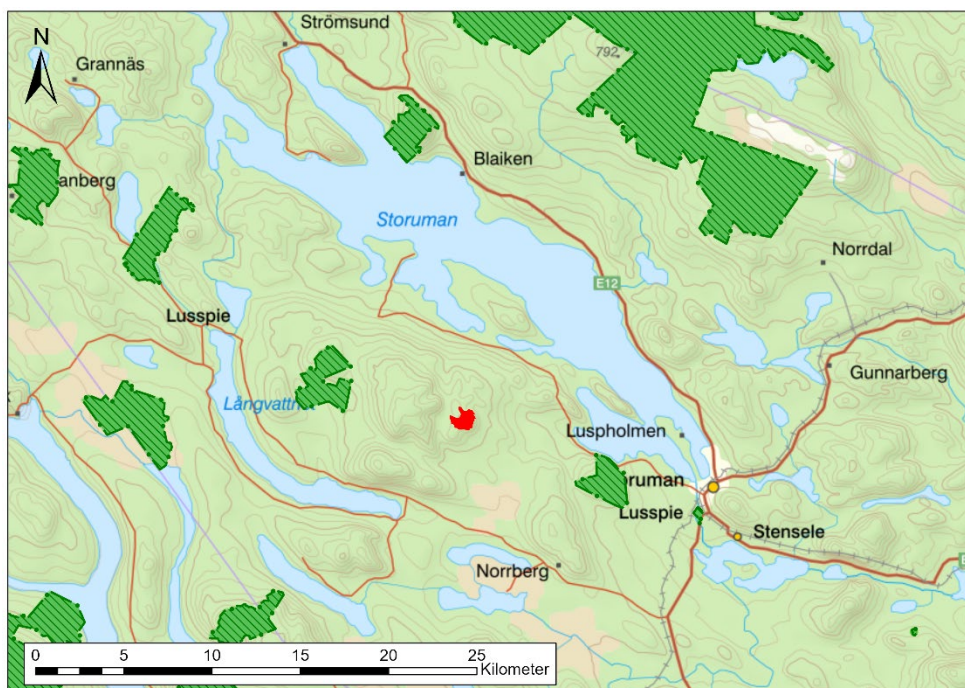
4 Beskrivning av naturreservatet

4.1 Läge och landskap

Området består av berget Njåemeleåjvie och dess sluttningar i alla väderstreck. Höjden över havet varierar från 550-640 m.ö.h. på Njåemeleåjvies topp. I sydväst ligger byn Vallträsk med ett par hus. Vid reservatets utkanter i de flackare delarna av sluttningarna finns mindre myrar insprängda i skogen samt en mindre bäck.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Naturreseptatet Njåemeleåjvie (helmarkerat) ligger cirka 14 km NV om Storuman. På kartan syns också några närliggande naturreseptat (helmarkerade och streckade).

4.2 Geologi

Njåemeleåjvie ligger strax väster om gränsen för fjällranden som innanför gränsen domineras av kvartsit och nedanför gränsen av dacit-ryolit. Längs med gränsen för fjällranden strax utanför reseptatets östra gräns ligger ett smalt stråk med slamsten, lersten eller siltsten. Berggrunden i reseptatet domineras av kvartsit och i mindre delar förekommer granit-syenit. Intill reseptatets södra gräns finns ett mindre område med alunskiffer. Dominerande isrörelse har varit från nordväst. I de södra och östra delarna av reseptatet syns mindre områden håll. Jordarten torde mestadels bestå av ett tunnare skikt av näringsfattig morän.

4.3 Skog

Skogen i området utgörs av urskogsartad höglägesgranskog som innehåller rikligt med naturskogsstrukturer som riklig förekomst av grov död ved och flerhundraåriga grova granar med riklig påväxt av garnlav. Skogen har ofta relativt hög produktivitet och lågörter dominerar ofta fältskiktet. Skogen är av brandrefugial karaktär med tydlig höglägesprägel med kortvuxna, ofta toppbrutna granar. Mot toppen av Njåemeleåjvie minskar produktiviteten och inslaget av björk ökar. Markvegetationen är främst av frisk ristyp men i dråg och längs bäckar finns ett stort inslag av högörter.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Det förekommer allmänt till rikligt med död ved i form av grova granlångor i alla stadier av nedbrytning och grova stående döda granar. Den döda veden är ofta grov men ved finns i alla dimensioner.

Skogarna har generellt en låg påverkansgrad med enstaka spår av plockhuggning men i västra sluttningen märks något större påverkan av avverkningar med 120-170-årig granskog där enstaka granar är äldre än 200 år. Även här är skogen grovvuxen och med tydligt utvecklade naturskogsstrukturer som allmän förekomst av grova granlångor i olika nedbrytningsstadier samt liggande, ganska klen död ved av björk. I övrigt saknas spår av sentida påverkan helt.

4.4 Våtmarker

Inom reservatet finns mindre våtmarker insprängda i skogen. Flera av myrarna är måttligt till kraftigt påverkade av dikning som i viss omfattning även utförts i intilliggande skog. Den kraftigt dikade våtmarken närmast Vallträsk har troligen nyttjats som odlingsmyr.

4.5 Sjöar och vattendrag

En mindre bäck finns i den västra delen av reservatet som på sträckan inom reservatet är rätad. Bäckens omges av lövsumpskog och mynnar sedan i den närliggande sjön Vallträsket.

4.6 Naturvårdsarter

Njåemeleåjvie naturreservat utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till äldre grannaturskog. De flesta av arterna är knutna till död ved av gran i olika stadier av nedbrytning men det finns även arter kopplade till inslaget av äldre lövträd.

Följande skyddsvärda eller på annat sätt naturvårdsintressanta arter har påträffats (hotkategori enligt Artdatabankens Rödlista 2020¹ inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar):

Doftskinn (NT), gammelgranskål (NT), granticka (NT), gränsticka (NT), harticka (NT), kötticka (NT), ostticka (VU), rosenticka (NT), rynkskinn (VU), stjärntagging (NT), trådticka, ullticka (NT), ulltickeporing (VU), vedticka, garnlav (NT), knottrig blåslav (NT), liten sotlav (VU), luddlav, lunglav (NT), mörk blåslav (VU).

¹ SLU Artdatabanken. 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*.

4.7 Kulturhistoria och markanvändning

Fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar

Det finns inga registrerade fornlämningar eller kulturlämningar inom reservatet enligt Riksantikvarieämbetets söktjänst Fornsök².

Skogsbruk

Skogen i reservatet bär måttligt med spår av äldre tiders nyttjande. Det finns spridda stubbar efter plockhuggning i området.

4.8 Renskötsel

Naturreservatet ligger inom fjällsamebyn Vapstens förvinter-, vinter- och vårvinterbetesland, som nyttjas från senhösten till våren Inga riksintressen för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken eller strategiska platser enligt Sametingets kartor berörs av reservatet³. Ett kärnområde av riksintresse ligger nordost om reservatet.

Andra områden än de som redovisas på Sametingets kartor kan få ökad betydelse på grund av bl.a. väder, betestillgång samt övriga verksamheter och aktiviteter inom beteslandet. Samhällen, utbyggda älvar, vägar, skogsbruk, turism m.m. i samebyns vinterbetesområde gör att renarna behöver mycket tillsyn i vinterbeteslandet. Tjockt snötäck och hård skare gör att det i vinterbeteslandet är nödvändigt att ha tillgång till hänglavsbyte.

4.9 Friluftsliv

Naturreservatet Njåemeleåjvie är en urskogsartad granskog som passar bäst för egna naturstudier. Naturreservatet nås via skogsbilväg antingen från Rönnvik i öst eller från Hjalmarlund i syd. Tidvis kan skogsbilvägen från Rönnvik vara bommad alternativt svårframkomlig med bil och ett besök i naturreservatet görs då enklast via skogsbilvägen från Hjalmarlund alternativt via skoterleden mellan Kaskeluokt och Norrberg som passerar reservatets västra gräns.

Reservatet saknar i dagsläget besöksanordningar. Naturreservatet kan besökas året runt för vandring, fågelskådning eller svamp- och bärplockning. Njåemeleåjvies sydostsluttning är svårframkomlig med brant lutning men i övrigt är terrängen flackare och lättframkomlig.

² Riksantikvarieämbetets databas Fornsök.

³ Sametinget. IRENMARK. Rennäringens markanvändningsdata. www.sametinget.se.

5 Skötselområden för naturmiljöer

Reservatet är indelat i tre skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i naturreservatet samt de åtgärder som ska genomföras inom respektive skötselområde (se även bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås i skötselområdet och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. För varje skötselområde redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter. Skötselområdets bevarandetillstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

5.1 Skötselområde 1: Grandominerad skog (106 ha)

Beskrivning

Skötselområdet består av urskogsartad, brandrefugial höglägesgranskog och äldre grannaturskog. Granarna är kortvuxna med ett stort inslag av toppbrutna träd och det förekommer rikligt med gamla granar på över 200 år. Inslaget av björk är bitvis rikligt, främst kring Njåemeleåjvies topp. I området finns även partier med näringsrikare högörtsdrag. Tillgången på död ved är god och i stora delar av området finns mycket rikligt med död ved, både stående och liggande i olika stadier av nedbrytning. Skogarna bär över lag mycket få spår av tidigare skogsbruk.

Bevarandemål

- Skogen ska huvudsakligen präglas av intern dynamik med naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer medföra att området periodvis kan komma att få en förändrad karaktär. Området ska ha en naturlig hydrologi.
- Skogen ska utmärkas av olikåldrighet, luckighet och genomgående stor strukturell variation. Grova och gamla träd ska vara vanliga. Generellt ska tillgången på stående och liggande död ved vara stor.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

- Arealen grandominerad skog ska vara minst 106 ha

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Hydrologisk återställning

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin övervägas.

5.2 Skötselområde 2: Våtmarker (000 ha)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar alla våtmarker i naturreservatet. I området ingår skogbevuxen myr, lövsumpskog, gransumpskog samt öppna mossar och kärr som i varierad omfattning är påverkade av dikning. Området närmast Vallträsk är tydligt påverkat med flera parallella diken. Myren längs reservatets södra gräns är även det starkt påverkat av dikning.

Bevarandemål

- Skötselområdet ska huvudsakligen bestå av fysiskt och hydrologiskt intakta våtmarker.
- I området ska det finnas olika naturligt förekommande naturmiljöer med de strukturer, vegetationstyper och arter som hör till dessa naturmiljöer.
- De hydrologiska- och hydrokemiska förhållandena ska vara opåverkade. Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året.
- Skötselområdet ska präglas av naturliga ekologiska och hydrologiska processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

- Arealen våtmarker ska vara minst 14 ha.

Skötselåtgärder

Fri utveckling:

Våtmarkerna ska i huvudsak lämnas för fri utveckling där de naturliga processerna tillåts fortgå ostört.

Främmande arter:

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort

Hydrologisk återställning:

Där diken eller annan tidigare markavvattning påverkar områdets naturvärden negativt kan en återställning av hydrologin övervägas.

5.3 Skötselområde 3: Vattendrag (83 m)

Beskrivning

Skötselområdet omfattar reservatets bäck och dess svämplan (dvs den yta som påverkas av återkommande översvämningar. Bäckens som har sitt inlopp i Vallträsket är hydrologiskt påverkad av tillrinnande diken och rätning.

Bevarandemål

- Skötselområdets vattendrag ska ha en naturlig hydrologi och vattenkemi.
- Skötselområdets vattendrag inklusive svämplan ska präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till naturtypen. Naturliga erosions- och sedimentationsprocesser ska tillåtas fortgå ostört och forma strukturer och livsmiljöer.
- Vattenkvaliteten ska vara god med försumbar påverkan av mänskliga faktorer, t.ex. övergödande, försurande och grumlande ämnen. Det ska inte förekomma gödsling, kalkning eller dikning.
- Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar.
- Typiska arter ska ha stabila eller ökande populationer inom området.
- Främmande arter eller stammar ska inte utgöra ett hot mot områdets naturvärden.
- Längden vattendrag ska vara minst 83 m.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområdet ska huvudsakligen utvecklas fritt genom naturliga processer.

Främmande arter

Främmande arter som utgör ett hot mot områdets naturvärden bör tas bort.

Hydrologisk restaurering

Där vattenmiljön påverkats negativt av exempelvis flottningsåtgärder kan restaurering för återställning av hydrologin övervägas.

6 Skötsel för friluftsliv

För reservatets skötsel för friluftsliv redovisas här mål som beskriver vilket tillstånd som ska bevaras eller uppnås och därmed ge en tydlig bild av hur reservatets syfte ska tillgodoses. Här redovisas också skötselåtgärder som kan behöva vidtas i området för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås och som kan genomföras av Länsstyrelsen, som förvaltare av reservatet, i enlighet med reservatets föreskrifter.

Beskrivning

Naturreservatet har betydelse för friluftslivet genom möjligheten till att uppleva förhållandevis opåverkad natur och att nyttja området till bärplockning, fiske, jakt och bär- och svamplockning.

Tillgängligheten är relativt god med flera skogsbilvägar och en skoterled som ansluter till naturreservatet.

Mål för friluftsliv

- Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.
- Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatets upplevelsevärden inför och under besök i området. Informationen ska också bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås.

- Områdets entré och friluftslivsanordningar ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.
- Reservatets intressanta naturmiljöer och arter ska kunna besökas utan att skada dem.

Åtgärder för friluftsliv

- Minst en informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet.
- I dialog med markägaren Sveaskog ska en bedömning göras om behov finns av uppförande och förvaltning av anläggningar såsom leder, parkeringsplatser, grillplatser, vindskydd och stugor.
- Information om naturreservatet på Länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.
- Om besökare påverkar reservatets känsliga naturmiljöer och värdefulla arter, t.ex. genom markslitage eller påverkan på livsmiljöer för skyddsvärda arter, ska lämpliga åtgärder för att minska påverkan kunna genomföras. Aktuella åtgärder kan exempelvis vara informationsinsatser och kanalisering med markering av stig och spänger.

7 Nyttjanderätter

- Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Jaktorn får uppföras och befintliga sikt- och skjutgator får röjas enligt reservatets föreskrifter.
- Renskötsel får bedrivas i naturreservatet enligt gällande lagstiftning.

8 Samråd med rennäring

Samråd mellan Länsstyrelsen och berörd sameby ska genomföras inför kommande skötselåtgärder i Njåemeleåjvie naturreservat som kan medföra påverkan på rennäringen. Båda parter ska kunna ta initiativ till samråd.

9 Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårds-verkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

10 Sammanställning av skötselåtgärder

Naturresevatets planerade skötselåtgärder är främst inriktade på att bevara de värdefulla grannaturskogarna och att tillgängliggöra naturresevatet för besökare.

Skötselåtgärd	Var	Prioritet
Gränsmarkering	Se bilaga 1 i beslutet och kap. 10	1
Montering och underhåll av informationsskylt	Se bilaga 1	2
Hydrologisk återställning	Skötselområde 1,2,3	3
Åtgärder för att förhindra spridning och etablering av främmande arter	Se kap. 5	Vid behov
Åtgärder för att förhindra slitage och störningar på naturtyper och arter	Se kap. 6	Vid behov

Tabell med sammanställning av skötselåtgärder. Siffran anger prioritetsordning om genomförandet av skötselåtgärdena begränsas av tillgängliga resurser. 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

11 Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av naturresevatet utförs av naturvårdsförvaltaren i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer. Tillsynen innefattar besiktning av att resevatets föreskrifter efterlevs.

Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar, skyltar och friluftsanordningar inom resevatet samt naturtyper och arter. Naturvårdsförvaltaren kan utse annan part att genomföra uppföljningen av anläggningar för friluftslivet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av resevatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

11.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

11.2 Uppföljning av bevarandemål

Naturresevatets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån resevatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

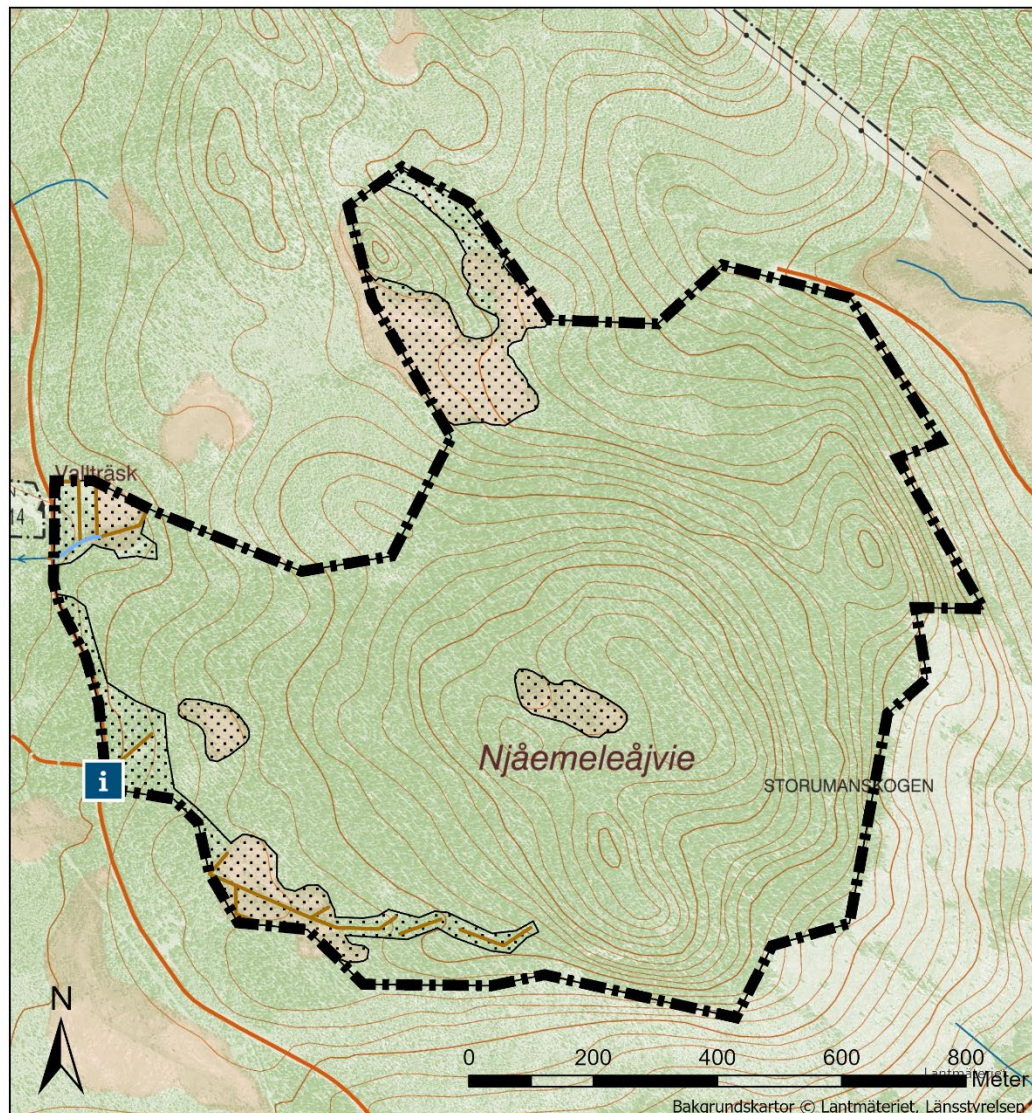
Bilagor

1. Karta över skötselområden och informationsskylt

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Bilaga 1

Bilaga 1. Karta med skötselområden tillhörande skötselplanen för naturreservatet Njåemeleåjvie, Storumans kommun. Dnr 8353-2023.

Skötselområde

1. Grandominerad skog

2. Våtmarker

3. Vattendrag

Diken

Reservatsgräns

Informationsskylt

Länsstyrelsen
Västerbotten

Karta över skötselområden för Njåemeleåjvie naturreservat.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3

Datum
2024-06-13

Diarienummer
8353-2023

Överklagandehänvisning regeringen

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västerbotten antingen via e-post; vasterbotten@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Du anses ha fått del av beslutet den dag det kungörs i ortstidning. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post vasterbotten@lansstyrelsen.se eller via växeltelefonnummer 010-225 40 00. Ange diarienummer.